

БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ АД

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

2010 г.

на консолидирана основа

СЪГЛАСНО ЧЛ. 335-339 НА
НАРЕДБА № 8 НА БНБ

Април 2011г.

Отчетна единица

Група Българска банка за развитие (Групата) включва дружество-майка – Българска банка за развитие АД (ББР/Банката) и нейните дъщерни дружества - Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ/Фондът) и Микрофинансираща институция ДЖОБС (МФИ).

Дружество-майка

Българска банка за развитие АД (ББР/Банката) първоначално е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество в България под наименованието “Насърчителна банка” АД.

На 23.04.2008 г. е приет Закон за Българската банка за развитие (ДВ 43/29.04.2008 г.). С него е уредена структурата и обхвата на дейността на банката, вкл. и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества. По силата на този закон функциите, всички права и задължения са приложени към Насърчителна банка АД. Съгласно изискване на закона е проведено Общо събрание на акционерите ѝ (26.06.2008 г.), на което е променено наименованието ѝ на “Българска банка за развитие” и уставът ѝ е приведен в съответствие с новите законови изисквания към банката.

През 2010 г. е взето решение за пълна реконструкция на сградата на банката и в тази връзка банката се премести в нова сграда, за периода на реконструкция.

Новият адрес на управление на банката е: ул. Стефан Караджа № 10.

Дъщерни дружества

Националният гаранционен фонд е учреден на 12.08.2008 г. като еднолично акционерно дружество, със 100% участие на ББР.

Адресът на управление на фонда е: ул. Стефан Караджа № 10, София.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ) е учредена на 23.12.2010 г. като еднолично акционерно дружество, със 100% участие на ББР.

Адресът на управление на МФИ е: ул. Стефан Караджа № 10, София.

Отчетна валута

Функционалната валута и валутата на представяне на отчета на групата е българският лев.

Обхват и методи на консолидация

Настоящото оповестяване е изготвено на консолидирана основа за всички участия на Банката във финансови институции.

В консолидирания финансов отчет съставен според действащите счетоводни стандарти, както и за целите на настоящето оповестяване, отчетите на включените дъщерни дружества (Национален гаранционен фонд ЕАД и Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД) е консолидиран на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминирани консолидационни записвания.

Политики и правила за управление на рисковете

Стратегии и процеси за управление на категориите риск

Управлението на риска в Българска банка за развитие АД представлява комплекс от методи и процедури, които Банката използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. Банката управлява следните основни категории риск:

- Кредитен;
- Ликвиден;
- Пазарен;
- Операционен.

При управление на рисковете Българска банка за развитие АД прилага политики и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност.

Управление на кредитния риск

Съгласно чл. 336, ал.4 от Наредба №8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в консолидирания годишен финансов отчет за 2010 г..

Управление на ликвидния риск

Съгласно чл. 336, ал.4 от Наредба №8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в консолидирания годишен финансов отчет за 2010 г.

Управление на пазарния риск

Съгласно чл. 336, ал.4 от Наредба №8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в консолидирания годишен финансов отчет за 2010 г..

Управление на операционния риск

Дейността по управление, оценка и контрол на операционния риск на Банката се определят от “Правила за идентифициране, измерване, мониторинг и контрол на операционния риск в Българска банка за развитие АД”.

Допълнително във всички вътрешни правила и политика на Банката са заложили контролни процедури по редуциране на операционния риск.

Банката е приела за целите на измерване на операционния риск да прилага “Метода на базисния индикатор”.

В приетите правила Банката е определила основните видове операционен риск, а именно:

- Риск от загуба от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси;
- Риск от загуба от неадекватни или недобре функциониращи действия на персонал;
- Риск от загуба от неадекватни или недобре функциониращи системи;
- Риск от загуба от външни събития, включително правен риск.

Определени са основните източници на риск в Банката и те включват персонал, процеси, системи и външни събития.

Банката е в процес на внедряване на специализиран софтуер за управление на рисковете, част от който е и регистър на операционните събития.

На база на извършената инспекция от БНБ е констатирано, че банката е с ниска чувствителност към операционен риск и качеството на управлението на операционния риск е адекватно.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите и подкрепа на дейностите по управление на рисковете от Управителния Съвет и одобряването им от Надзорния Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;

- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на кредитния риск в банката са създадени и постоянно действат два органа, които са свързани с процесите по предоставяне, наблюдение и оценка на кредитите:

- Кредитен съвет. Кредитният съвет е постоянно действащ специализиран консултативен орган. Кредитният съвет разглежда предложенията на Управление "Кредитиране" и на ръководителите на подразделения за сключване на кредитни сделки и представя на Изпълнителните директори или когато това не е в компетенциите им на Управителния съвет обективна оценка на параметрите на предлаганата кредитна сделка. Подновяването и прегледа на кредитните експозиции са предмет на същия процес на преглед. Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналия състав на Кредитния съвет. Кредитният съвет осъществява своята дейност по ред и правила, приети от Управителния съвет и одобрени от Надзорния съвет.

- Кредитен комитет. Кредитният комитет е специализиран вътрешен орган за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции, в това число и на сключените кредитни сделки. Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналия състав на Кредитния комитет. Кредитният комитет осъществява своята дейност по ред и правила, приети от Управителния съвет и одобрени от Надзорния съвет.

Специализираният орган за централизирано управление на ликвидността е Съветът по ликвидност. Съветът провежда политиката по управление на ликвидността в съответствие с общата стратегия на Банката, извършва системен анализ на ликвидността, наблюдава, анализира и прогнозира паричните потоци и падежните таблици при сценарии "действащо предприятие" и при "ликвидна криза". Съветът следи адекватността на ликвидните активи и предлага на Управителния съвет промяна в насоките на развитие на банката, в съответствие с текущото или потенциалното състояние на ликвидността, диверсификация на активите и пасивите. Съставът на съвета се определя от Управителния съвет и се утвърждава от Надзорния съвет на Банката.

Управлението на пазарния риск е поверено на Съвета по ликвидност. Съветът отчита влиянието на лихвения риск и другите банкови рискове върху текущата ликвидност и набелязва оперативни мерки за управление на ликвидността и за оптимизиране на рисковете.

Управления „Анализи“ и „Ликвидност“ следят за ежедневното прилагане на политиките за управление на риска, приети от Управителния, респ. Надзорния съвет на Банката.

За осъществяване на адекватно управление на операционния риск в Банката е възприет модел с две нива на защита:

- Първото ниво на защита обхваща бизнес звената в банката. Тези структури имат първостепенна отговорност за операционния риск, за изпълнение на стандартите и политиките на Банката и предприемане на ефективни действия за управлението му.

- Второто ниво на защита има оперативни отговорности и обхваща Управителния съвет, подпомаган от управление Анализи. Тези структури имат отговорност за реализиране на политиката по управление на операционния риск и осигуряване на спазването ѝ.

Дейността по контрол на операционния риск се осъществява по ред и правила, приети от Управителния съвет и одобрени от Надзорния съвет.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създадена ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите поемащи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска. Системата за измерване и отчитане на риска обхваща идентифициране, измерване, мониторинг и контрол на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск. Системата обхваща всички процеси и оценява

експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката.

Редуциране на риска

Склонността на Банката към поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основният инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити. Освен това Банката възприема ниско ниво на експозиция към пазарен риск, която поддържа чрез ограничаване и контрол, докато разходите за това не превишат ползите от ниската степен на риск.

Структура и елементи на капиталовата база

Капиталовата база на Група Българска банка за развитие към 31.12.2010 г. е в размер на 630 887 хил. лв. Консолидираната капиталова база се състои от капитал от първи ред и капитал от втори ред.

Капиталова база		31.12.2010
Акционерен капитал		601 774
Общи резерви		26 172
Други резерви с общо предназначение		6 190
Общо капитал от първи ред		634 136
<i>Намаления</i>		
Дълготрайни нематериални активи		-57
Специфични провизии за кредитен риск		-2 888
Оценъчни разлики, включени в капитала от Първи ред		-304
Общо капиталова база		630 887

Консолидираният капитал от първи ред включва внесен акционерен капитал, фонд „Резервен" и други резерви с общо предназначение, с общ размер 634 136 хил. лв. Това са постоянните компоненти на капитала. След прилагане на намаленията (съгласно чл. 3, ал. 4), капиталът от първи ред е в размер на 630 887 хил. лв. Намаленията са формирани от сумата на нематериалните активи (основно закупени лицензи при въвеждането на нови процеси или програмни продукти), от специфичните провизии за кредитен риск и от оценъчните разлики, включени в капитала от първи ред.

Капиталови изисквания

Вътрешен анализ на капитала

Основната цел на вътрешния анализ на капитала в Група Българска банка за развитие е поддържане на оптимална капиталова адекватност, т.е. поддържане на оптимално капиталово покритие на банковите рискове за осигуряване на стратегическите цели на

Групата, при спазване на банковите регулации и приложимото законодателство. Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала е в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Групата. Осъществяваният в Групата вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е, или може да бъде изложена в дейността си. Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- Анализ на размера на необходимия капитал - количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове - текуща и прогнозна оценка, вкл. стрес-тестове, относно размера на необходимия капитал при прогнозиран критичен сценарий.
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал - текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели за преобладаващо участие на постоянния във времето капитал.
- Анализ на разпределението на необходимия капитал - периодична оценка на изпълнението на стратегията на Групата за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен, операционен и ликвиден риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Капиталови изисквания за кредитен риск

При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск Българска банка за развитие АД използва стандартизиран подход. Капиталовите изисквания за кредитен риск покриват кредитния риск и риск от разсейване в банков портфейл и риск от контрагента за цялостната дейност. Банката не поддържа търговски портфейл и не изчислява капиталови изисквания за позициите в търговски портфейл по отношение на пазарния риск. Участват балансовите активи, приравнените задбалансови позиции и извънборсовите дериватни инструменти. Капиталовото изискване за кредитен риск по стандартизиран подход е 8%. Съгласно националната дискреция (чл. 7 на Наредба 8), капиталовите изисквания за банките в България са завишени с 50% и се изчисляват за 12% капиталова адекватност.

В таблицата по-долу са представени капиталовите изисквания за кредитен риск на консолидирана основа, по класове експозиции.

Капиталови изисквания за кредитен риск към 31.12.2010 г.

	Капиталови изисквания		
			Структура
	За 8% КА	За 12% КА	
Институции	33 597	50 396	45.62%
Предприятия	27 914	41 871	37.91%
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	7 983	11 974	10.84%
Други позиции	1 610	2 414	2.19%
Експозиции на дребно	1 235	1 853	1.68%
Регионални и местни органи на властта	827	1 241	1.12%
Просрочени позиции	399	598	0.54%
Международни банки за развитие	75	113	0.10%
Общо	73 640	110 460	100.00%

Група Българска банка за развитие обслужва основно корпоративни клиенти и кредитни институции, затова капиталовите изисквания за тях са най-големи: за клас експозиции

„Институции” са с най-голям относителен дял - 45.62%, следва клас „Предприятия” с 37.91%, „Експозиции обезпечени с недвижимо имущество” – 10.84%, клас „Други позиции” с 2.19%, клас „Експозиции на дребно” с 1.68% и клас „Регионални и местни органи на властта” с 1,12%. Класовете „Просрочени експозиции” и „Международни банки за развитие” заемат несъществен дял (0.54% и 0.10%) от общата сума капиталови изисквания за кредитен риск.

Капиталови изисквания за пазарен риск

Пазарният риск е рискът от понасяне на загуби в резултат на неблагоприятно движение в пазарните цени на дълговите и капиталовите инструменти от търговския портфейл и на валутните и стокови инструменти от банков и търговски портфейли.

Към 31.12.2010 г. Българска банка за развитие АД няма изчислени капиталови изисквания за пазарен риск. Банката прилага стратегия за минимизирането му чрез използване на относително несложни финансови инструменти и не поддържа дневни позиции в Търговски портфейл. Откритата валутна позиция на Банката се управлява ефективно и през отчетната година е със стойности от 2.76% до 3.21% от Капиталовата база, което е под допустимото ниво от 15% за отделна валута и 30% за обща открита валутна позиция. Съгласно условията на чл. 292, ал. 1 от наредбата, Българска банка за развитие АД е изчислила че няма капиталово изискване за валутен риск към 31.12.2010г

Група Българска банка за развитие няма позиции в стоки и стокови деривати

Капиталови изисквания за операционен риск

Група Българска банка за развитие изчислява капиталово изискване за операционен риск по метода на Базисния индикатор. При този подход капиталовото изискване се определя чрез умножение на средногодишния брутен доход на Банката от последните три финансови години по коефициент 0.15.

Капиталовото изискване за операционен риск за 2010 г. е 3 225 хил. лв.

Експозиция към кредитен риск от контрагента

Доколкото основната част от сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента се сключват с други местни и чуждестранни банки, идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнобанковата нормативна уредба.

При управлението на контрагентния риск Групата отчита следните източници на риск:

- Риск от неизпълнение (Default risk), вкл. държавен риск и риск от неизпълнение на контрагента;
- Риск от концентрация (Concentration risk);
- Сетълмент риск (Settlement risk).

Методиката за анализ обхваща количествени и качествени групи фактори, определящи интегрална оценка на риска от неизпълнение и характеризиращи миналото и текущото състояние на банките-контрагенти, техния потенциал и перспективите за развитие, както и влиянието на външната среда и пазарната конюнктура върху степента на риска. Тези групи фактори са обобщени като:

1. Капиталова адекватност
2. Качество на активите
3. Възвръщаемост
4. Ликвидност и финансиране
5. Собственост и външна среда
6. Капиталова подкрепа

Обемът на анализа зависи от редица фактори като: размер, срок и вид на кредитната линия / кредита, натрупан опит при предишни контакти на Групата (вкл. и на други банки и институции) с банката-контрагент, резултатите от нейната дейност, наличието на достатъчно и бързоликвидно обезпечение и др.

Степента на риска, който Групата е готова да поеме, се определя във всеки конкретен случай съобразно кредитната ѝ политика и съобразно спецификите на кредитната линия, по която ще се явява посредник съответната банка. При оценка на кредитоспособността на всеки кандидат за посредник трябва да се анализира възможно най-широката и представителна информация, свързана с цялостното му състояние. Там, където съществуват специфични особености, следва те да се отчитат чрез вариативност на относителното тегло на отделните рискови компоненти.

Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Съгласно счетоводната политика на Групата финансовият актив е обезценен, ако отчетната му стойност е по-голяма от очакваната възстановима стойност.

При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск Група Българска банка за развитие използва стандартизиран подход. За редуциране на кредитния риск се прилага опростен подход чрез техника за заместване на експозициите (обезпечена защита чрез бързоликвидни активи или гаранции).

Група Българска банка за развитие не прилага разширения подход и не изчислява корекции за променливост в стойността на експозициите и провизиите.

Общата сума на експозициите (преди отчитане на ефектите от редуциране на кредитния риск) към 31.12.2010 г. 1 578 613е хил. лв., а средният размер за годината е 1 295 762 хил. лв. В таблицата по-долу е показано разпределението на експозициите по класове.

хил. лева

	Балансови позиции	Задбалансови	Общо	Структура %	среден размер 2010	Структура %
			31.12.2010			
Вземания или условни вземания от централни правителства или централни банки	305 386	0	305 386	19.35%	159 956	12.34%
Международни банки за развитие	1 765	4 694	6 459	0.41%	6 459	0.50%
Институции	668 668	0	668 668	42.36%	616 848	47.61%
Предприятия	250 525	185 694	436 219	27.63%	357 830	27.62%
Експозиции на дребно	6 154	15 099	21 253	1.35%	15 030	1.16%
Регионални и местни органи на властта	10 342	0	10 342		2 586	0.20%
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	99 079	5 431	104 510	6.62%	82 196	6.34%
Просрочени позиции	4 982	0	4 982	0.32%	6 270	0.48%
Други позиции	20 794	0	20 794	1.32%	48 587	3.75%
Общо	1 367 695	210 918	1 578 613	100.00%	1 295 762	100.00%

Балансовите позиции включват всички активи на Групата (нето, след приспадане на специфичните провизии за загуби от обезценка), с изключение на сумите отразени като

намаления на Капиталовата база. Задбалансовите експозиции са съставени от неусвоени суми по разрешени кредити и издадени банкови гаранции.

Географско разпределение

Българска банка за развитие АД няма подразделения извън страната и дейността ѝ основно е на българския пазар. В края на годината 99.71% от активите на Банката са инвестирани в България, 0.29% в страни от Европа (основно Германия, Италия, Беларус и ЕИБ). Инвестициите извън страната са формирани от вземания от кредитни институции (ностро сметки и депозити) и капиталови инвестиции в ЕИФ.

Разпределение по отрасли

В таблицата по-долу са представени балансовите експозиции по амортизирана стойност, разпределени по класове експозиции и отрасли на националната икономика. Балансовите експозиции включват вземания, предоставени кредити и инвестиции в ценни книжа (дългови и капиталови).

Вземания или условни вземания по отрасли към 31.12.2010 г.

Сектори	2010	Отн. Дял
	<i>хил. лв.</i>	<i>%</i>
Финансови услуги	660 207	49.65%
Вземания от правителството	266 190	20.02%
Промисленост	125 537	9.44%
Транспорт	84 591	6.36%
Строителство	74 880	5.63%
Туристически услуги	34 140	2.57%
Селско стопанство	22 500	1.69%
Търговия	19 234	1.45%
Операции с недвижими имоти	2 490	0.19%
Други отрасли	39 910	3.00%
	1 329 679	100.00%

С най-голям относителен дял са експозициите за отрасъл „Финансови услуги“ - 49.65% и отрасъл „Вземания от правителството: - 20.02%, с дял между 5% и 10% са отрасли „Строителство“, „Транспорт“ и „Промисленост“. Експозициите от останалите отрасли са с относителен дял под 5%.

Обезценени експозиции

Банката има въведени вътрешни правила за оценка на риска на всеки контрагент. Оценка се извършва на база на методология, обхващаща текуща финансова информация, изпълнението на инвестиционните проекти и целевото използване на средствата, начина на обслужване на експозициите и информация за състоянието на приетите обезпечения. Кредитите и вземанията се класифицират в четири рискови групи в зависимост от резултатите от оценката. Приетите класификационни групи са както следва: „редовни“, „под наблюдение“, „нередовни“ и „загуба“. Класификацията на рисковите експозиции е в компетенциите на Кредитния комитет и се извършва ежемесечно. Също така всяко тримесечие се изисква текуща финансова информация от клиентите, която се анализира по вътрешна методика от Управление „Анализи“. Текущо се следи изпълнението на инвестиционните проекти и респективно усвояването на кредитите. На периодичен принцип, но не по-малко от веднъж в годината се извършва преглед и преоценка на

предоставените обезпечения, които се одобряват от Кредитния комитет. Всички решения на Кредитния комитет подлежат на контрол и потвърждение от страна на Управителния съвет на банката.

Структурата на финансовите активи на банката съгласно рисковите класификационни групи е следната:

<i>В хиляди лева</i>	Редовни	Под наблюдение	Нередовни	Загуба	Общо
Към 31.12.2010 г.					
Вземания от банки	660,207	-	-	-	660,207
Вземания от Републиканския бюджет	266,190	-	-	-	266,190
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	276,655	10,194	5,945	19,145	311,939
Търговски кредити	77,244	2,570	2,146	5,200	87,160
Селскостопански кредити	-	-	-	2,004	2,004
Потребителски кредити	747	-	-	-	747
Жилищни ипотечни кредити на физически лица	846	-	-	-	846
Други кредити и вземания	586	-	-	-	586
	<u>1,282,475</u>	<u>12,764</u>	<u>8,091</u>	<u>26,349</u>	<u>1,329,679</u>

Движение на коректива за обезценки и несъбираемост на кредитите

	2010		
	Индивидуално обезценени	Колективно обезценени	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	<u>16,796</u>	<u>4,698</u>	<u>21,494</u>
Нетно изменение за годината	13,177	1,544	14,721
Отписани за сметка на обезценки	(523)	-	(523)
	<u>29,450</u>	<u>6,242</u>	<u>35,692</u>

Общата обезценка (специфични провизии за загуби от обезценка) на рисковите експозиции на Банката е в размер на 35 692 хил. лв. От тях 6 242 хил.лв. е за редовни кредитни експозиции, с цел допълнителна защита и покриване на съществуващи рискове и загуби, които не могат да бъдат конкретно определени за всяка отделна експозиция. Специфичните провизии за загуби от обезценка за редовните кредитни експозиции се заделят за обособени портфейли по признака отрасъл, на база исторически опит. Останалата част от заделените специфични провизии е за класифицираните кредити извън група „редовни" и е в размер на 29 450 хил. лв.

Обезценените експозиции на Банката изцяло са формирани от предоставени кредити на клиенти в страната.

Консолидирана основа

Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск

При изготвяне на отчета по Наредба № 8 Група Българска банка за развитие използва последователно кредитните оценки на Агенция за външна кредитна оценка (АВКО) Standard & Poor's и при липса на оценка от тази АВКО, използва оценки на Moody's, или на Fitch's.

Оценки на АВКО се използват при клас експозиции Вземания или условни вземания от институции. В таблицата по-долу са представени експозициите на Банката към контрагенти (кредитни институции), за които има присъдено кредитно качество от призната АВКО.

ХИЛ.ЛВ.

Степен на кредитно качество	Балансова стойност на експозициите	Рисково претеглена стойност на експозициите
1	164	82
2	0	0
3	393 055	178 659
4	178 036	162 036
5	73 875	67 476
Общо	645 130	408 253

В зависимост от кредитното качество на контрагентите и остатъчния срок до падежа на експозициите, се определя рисково претеглената стойност, която участва при определяне на капиталовите изисквания за кредитен риск.

Вътрешни модели за пазарен риск

Групата Българска банка за развитие не използва вътрешни модели за пазарен риск.

Експозиция към операционен риск

При изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск Група Българска банка за развитие използва Подхода на базисния индикатор.

Капиталови инструменти в банковия портфейл

Притежаваните от Групата Българска банка за развитие капиталови инструменти са в размер на 2 110 хил. лв. и са с несъществен дял (0.15%) в сумата на активите на Групата. Те не оказват съществено влияние върху дейността и резултатите на Групата.

Лихвен риск в банковия портфейл

Естество на лихвения риск, основни предположения и честота на измерването на лихвения риск

Съгласно чл. 336, ал.4 от Наредба №8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в консолидирания годишен финансов отчет за 2010 г.

Колебливост на дохода при прилагане на лихвени шокове

Съгласно чл. 336, ал.4 от Наредба №8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в консолидирания годишен финансов отчет за 2010 г.

Секюритизация

В своята дейност Групата Българска банка за развитие не прилага секюритизация.

Техники за редуциране на кредитен риск

С цел по-голяма сигурност и минимизиране на кредитния риск, Банката предоставя обезпечени кредити на своите клиенти, като спазва принципа на достатъчност и ликвидност на обезпеченията. Приетите обезпечения се завеждат по пазарна стойност, като оценката на дълготрайните активи се извършва от лицензиран оценител. Приетите като обезпечение движими и недвижими вещи и имоти задължително се застраховат. Периодично се анализират приетите обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им и при констатирана промяна, с която се нарушава изискването за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок. Банката приема следните основни видове обезпечения:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях - чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове - чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество (ООД, АД);
- Краткотрайни и дълготрайни материални активи - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Благородни метали, злато, бижута, произведения на изкуството, скъпоценни камъни - чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции - чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици.

В процеса на редуциране на кредитния риск за целите на отчета по Наредба 8, Българска банка за развитие АД използва само част от изброените по-горе обезпечения. Обезпечената защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и имат сравнително непроменлива във времето стойност.

Обезпеченията, които Банката използва за редуциране на кредитния риск са финансови обезпечения (блокирани парични средства и заложен ДЦК на българското правителство), защита с гаранции и жилищни ипотeki, които отговарят на изискванията на чл. 39, ал.2 на Наредба 8. При признаване на финансовите обезпечения за редуциране на кредитния риск, Банката следи за изпълнението на условията за ниска корелация, правна сигурност и оперативните изисквания.

Обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск - към 31.12.2010г.

хил. лева

	Финансови обезпечения		Защита с гаранции	Обезпечение жилищен имот
	Блокирани парични средства	Заложени ДЦК (по пазарна стойност)		

По класове експозиции - балансова и задбалансова част

Институции	-	77 209	-	-
Предприятия	7752	-	-	-
На дребно	97	-	-	-
Обезпечени с недвижим имот	-	-	-	7 881
Общо	7 849	77 209	-	7 881

При редуциране на кредитния риск Групата Българска банка за развитие не използва балансово и задбалансово нетиране и кредитни деривати.